

Παρουσίαση αποτελεσμάτων μελέτης αποτίμησης των κοινωνικοοικονομικών
επιπτώσεων των έργων πολιτισμού

Αθήνα 27 Φεβρουαρίου 2024

Σκοπός και προσέγγιση

Μέσω του έργου έγινε ανάλυση και διαστασιολόγηση του οικονομικού αντικτύπου των έργων του πολιτισμού που χρηματοδοτήθηκαν κατά τη διάρκεια της ΠΠ 2014-2020.

Εμπειρογνωμοσύνη **αποτίμησης** των **κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων** των έργων του πολιτισμού

Αναγνώριση και ποσοτικοποίηση των επιπτώσεων των έργων του πολιτισμού στην ελληνική οικονομία, ιδιαίτερα για τον κλάδο του τουρισμού

1

Ανάλυση των ειδικών παραμέτρων των έργων πολιτισμού

2

Αναγνώριση οικονομικών δραστηριοτήτων που επηρεάζονται

3

Ποσοτικοποίηση επιπτώσεων σε δείγμα έργων πολιτισμού

4

Προβολή αποτελεσμάτων στο ΕΣΠΑ

Μελέτη αποτίμησης των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων των έργων του πολιτισμού

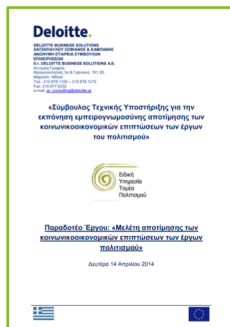
Η εκπόνηση της μελέτης κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων αποτελεί τη 2^η έκδοση και συμβάλλει στη μέτρηση και απόκτηση γνώσης αναφορικά με το αναπτυξιακό αποτύπωμα των πολιτιστικών και δημιουργικών δραστηριοτήτων.

«Μελέτη αποτίμησης των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων των έργων του πολιτισμού»

Απρ. 2014

Δεκ. 2023

1

2

Deloitte.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού

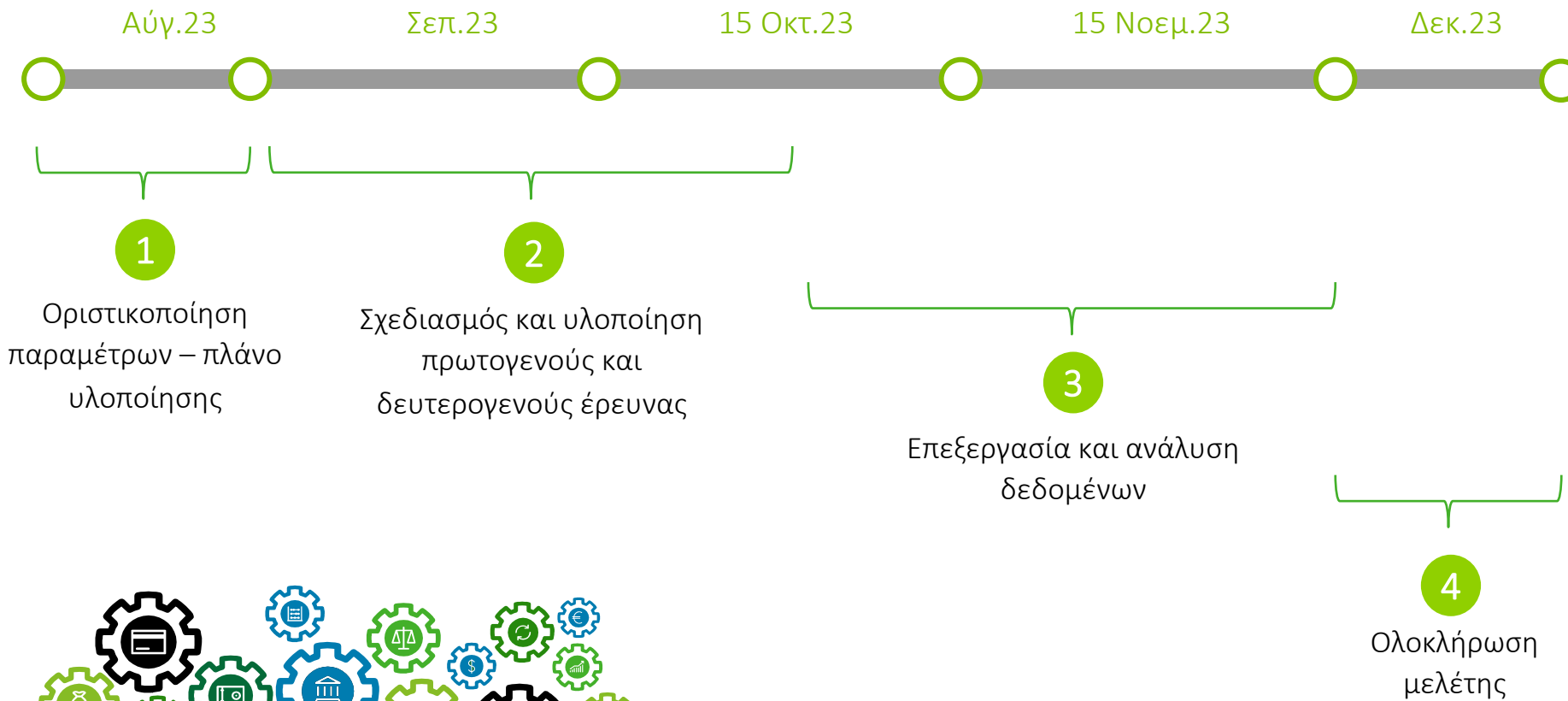

Η μελέτη αποτίμησης των **κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων** των **έργων πολιτισμού** αποτελεί την **δεύτερη μελέτη** για την αποτίμηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων των έργων του πολιτισμού, σε συνέχεια της πρώτης, η οποία πραγματοποιήθηκε τον **Απρίλιο του 2014**. Αναγνωρίζοντας την ανεκτίμητη αξία του πολιτιστικού μας αποθέματος, επιχειρήθηκε η **κατανόηση** και **καταγραφή** του **κοινωνικο-οικονομικού αντικτύπου** των έργων του πολιτισμού, ιδιαίτερα για τον κλάδο του τουρισμού.

Χρονοδιάγραμμα

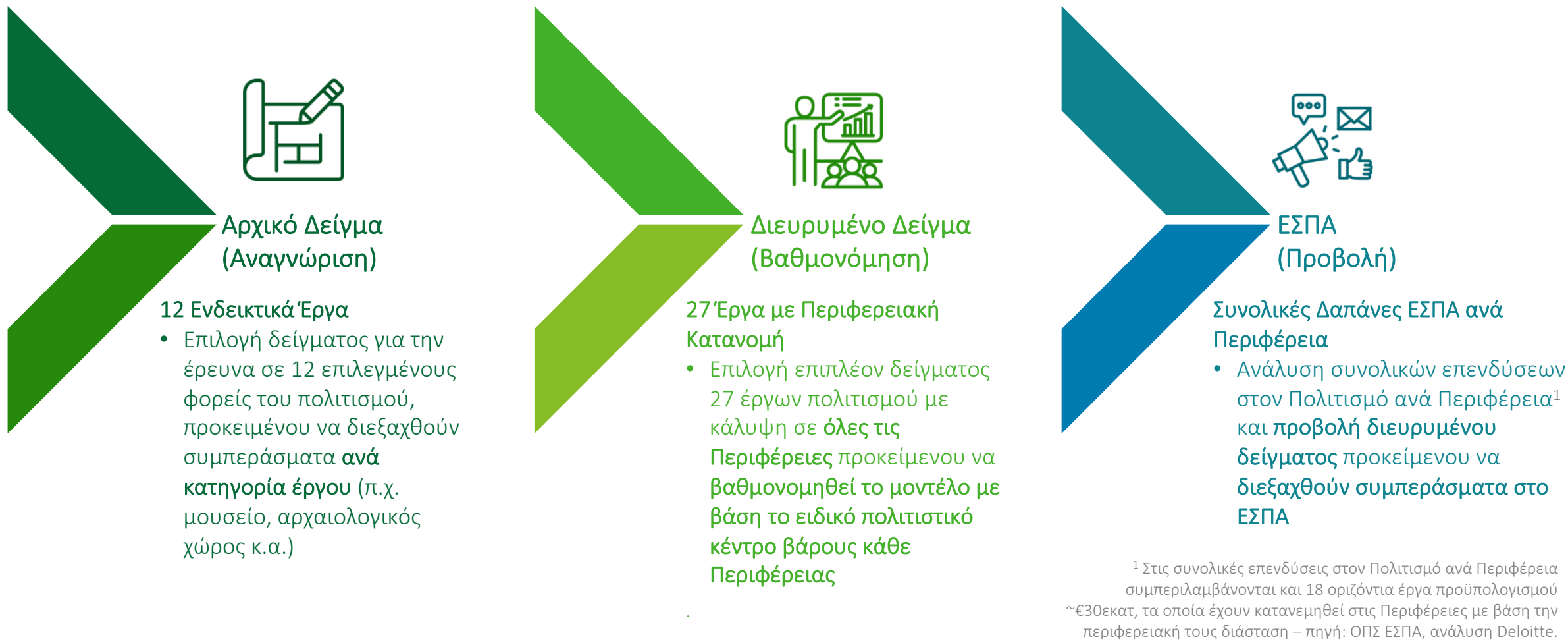
Ο προγραμματισμός των εργασιών του έργου προσαρμόστηκε κατάλληλα με βάση την εμπειρία από την υλοποίηση της προηγούμενης μελέτης.

►► Έναρξη Έργου

Διαδικασία επεξεργασίας δεδομένων και εξαγωγής αποτελεσμάτων

Η μεθοδολογία αξιολόγησης των επιπτώσεων χωρίζεται σε 3 φάσεις, από ένα αρχικό δείγμα 12 έργων σε ένα διευρυμένο δείγμα 27 έργων και καταλήγοντας στο σύνολο του ΕΣΠΑ.

Αρχικό δείγμα

Η επιλογή του δείγματος, πραγματοποιήθηκε σε συμφωνία με το Υπουργείο και αφορά σε 12 επιλεγμένα έργα πολιτισμού που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της ΠΠ 2014-2020 σε Περιφέρειες της χώρας συνολικού προϋπολογισμού ~€31εκατ.

Αρχαία Ολυμπία -
Π/Υ: €0,6 εκ.

Κνωσός -
Π/Υ €1 εκ.

Αρχ. Θέατρο Λάρισας
-
Π/Υ €6,7 εκ.

Αρχ. Θέατρο
Δωδώνης - Π/Υ €4,4
εκ.

Αρχαιολογικό
Μουσείο Χανίων -
Π/Υ €3,2 εκ.

Πολυκεντρικό
Μουσείο Αιγών,
Βεργίνα - Π/Υ €3,6εκ.

Αρχ. Μουσείο
Αλεξανδρούπολης -
Π/Υ €2,9 εκ. εκατ.

Αρχαιολογικό
Μουσείο Χαλκίδας
«Αρέθουσα» - Π/Υ
€1,2 εκ.

Απτέρα Χανίων - Π/Υ
€0,3 εκ.

Ψηφιακός Οδηγός
Κνωσού -
Π/Υ €0,3 εκ.

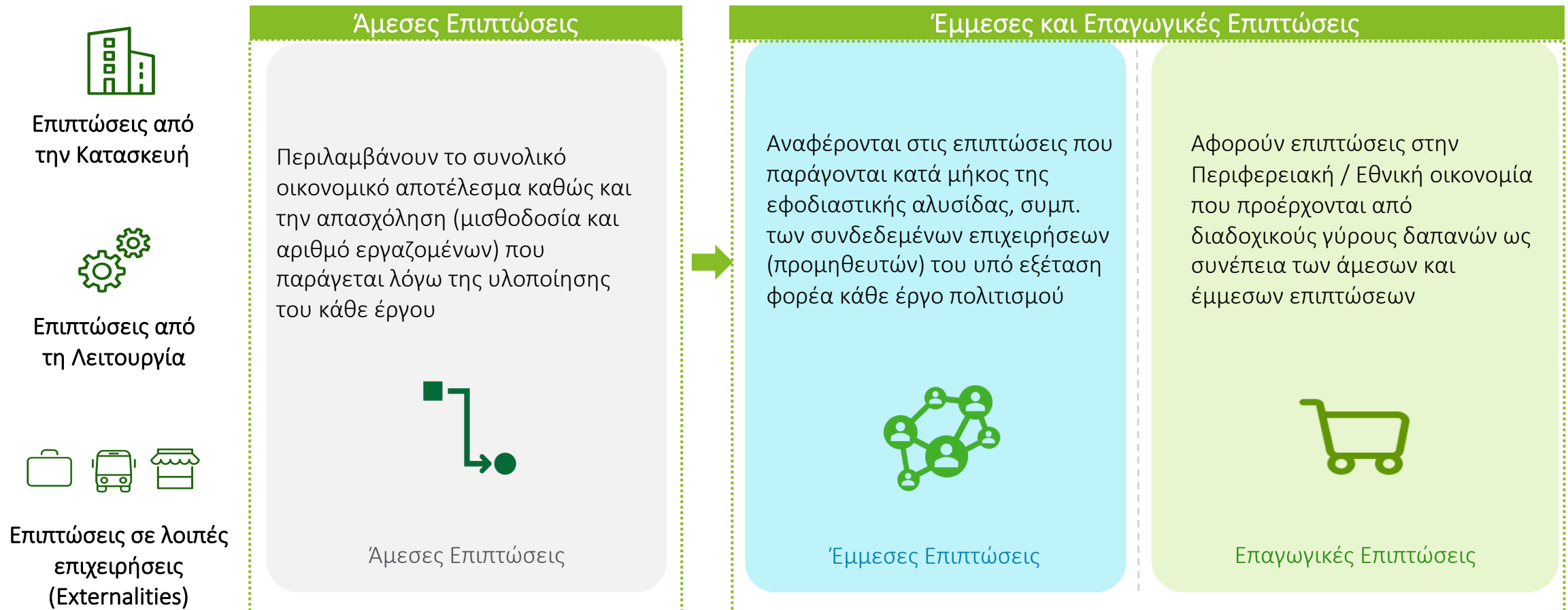
Ελληνικό Φεστιβάλ
Αθηνών- Επιδαύρου -
Π/Υ €1,6 εκ.

Φεστιβάλ
Κινηματογράφου
Θεσσαλονίκης - Π/Υ
€5,3 εκ.

Μοντέλο ανάλυσης δεδομένων «Εισροών – Εκροών»

Η παρούσα μελέτη βασίζεται στη μεθοδολογία του μοντέλου εισροών-εκροών (input-output model) η οποία αποτυπώνει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των διαφόρων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Συγκεντρωτικό αποτύπωμα σε επίπεδο ΕΣΠΑ

Η μελέτη κατέδειξε ότι τα έργα πολιτισμού της περιόδου 2014-2020 είχαν σημαντικό αντίκτυπο στην οικονομία, δημιουργώντας παραγόμενο προϊόν ύψους €1,56 δισ. και συντηρώντας αξιόλογο αριθμό απασχολούμενων.

Επιπτώσεις σε
ορίζοντα 5ετίας

Στο σύνολο των €453 εκ.
δαπανών/επένδυσης
σε έργα πολιτισμού
του ΕΣΠΑ οι συνολικές
επιπτώσεις ανέρχονται σε:

x 3,44

Παραγόμενο προϊόν

€1,56 δισ.

x 0,57

Συντηρούμενη Μισθοδοσία

€259 εκ.

x 48,78

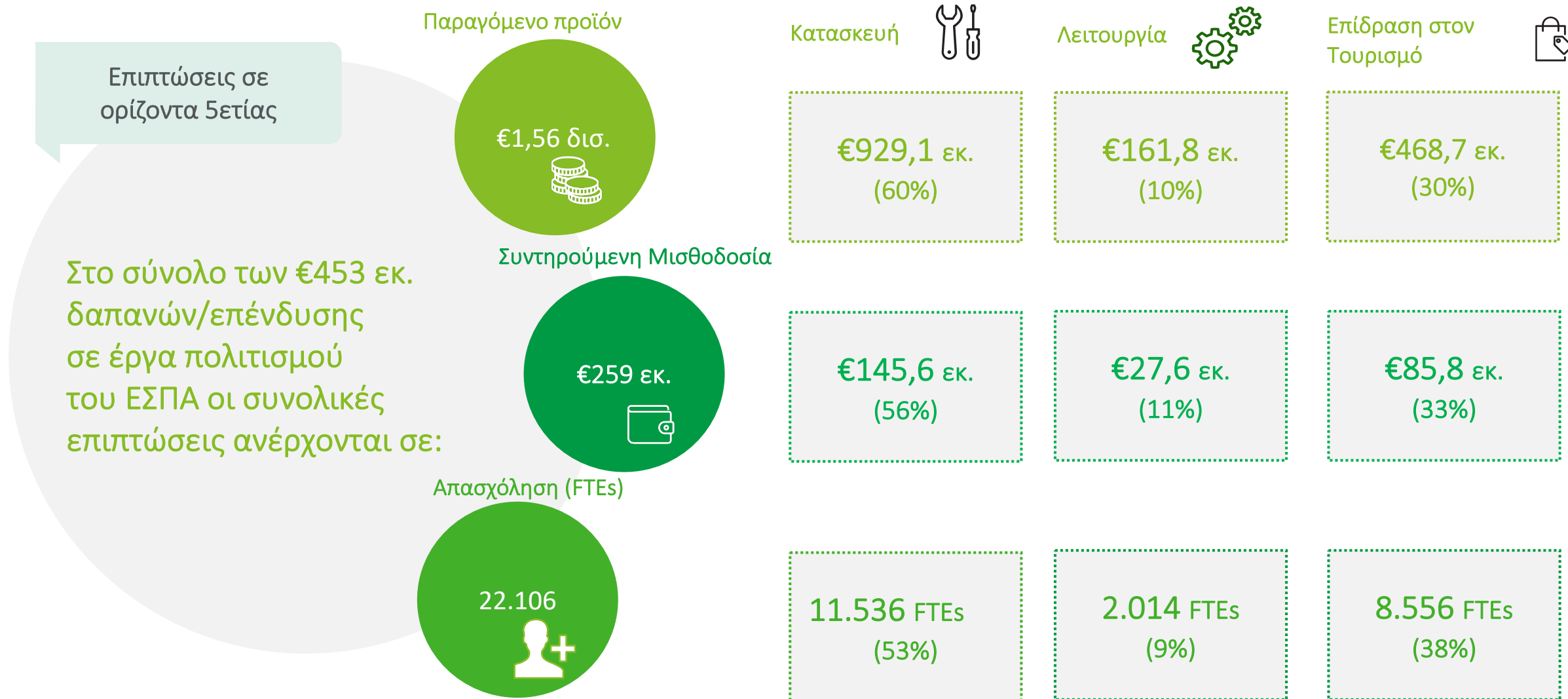
Απασχόληση (FTEs)

22.106 FTEs

Επίδραση ανά φάση του έργου και στον τουρισμό

Οι μεγαλύτερες επιπτώσεις οφείλονται στην καθ' αυτή κατασκευή, ωστόσο σημαντική είναι η επίδραση και στον τομέα του τουρισμού μέσω της λειτουργίας των λοιπών επιχειρήσεων στα πέριξ των εν λόγω εγκαταστάσεων.

Σύγκριση με τα αποτελέσματα της μελέτης του 2014

Συγκριτικά με τα έργα της προηγούμενης περιόδου, παρατηρείται σημαντική αύξηση των πολλαπλασιαστών των έργων της τρέχουσας προγραμματικής για το Παραγόμενο προϊόν και για την Απασχόληση, και μικρή μείωση για τη Μισθοδοσία

Συγκριτικά παρατηρείται:

- **Αυξημένη αποδοτικότητα των έργων** στο παραγόμενο προϊόν όσο και την απασχόληση, όσον αφορά τις πραγματοποιηθείσες επενδύσεις **Αυξημένη επίδραση των έργων στον τουρισμό**, αναδεικνύοντας την ενίσχυση της συμβολής του Πολιτισμού στο τουριστικό προϊόν
- **Μειωμένη επίδραση στη μισθοδοσία** καθώς τα έργα παρουσίασαν χαμηλότερες δαπάνες σε αυτεπιστασίες (45% έναντι 60% στην προηγούμενη μελέτη).

Ανάλυση αποτελεσμάτων ανά Περιφέρεια

Περιφέρεια	Συνολικές Επενδύσεις ΕΣΠΑ ανά Περιφέρεια	Επιπτώσεις σε Παραγόμενο Προϊόν	Εκ των οποίων επιπτώσεις Παραγόμενου Προϊόντος στον Τουρισμό**	Επιπτώσεις στη Μισθοδοσία	Επιπτώσεις σε Ισοδύναμα Ανθρωποέτη Απασχόλησης	Τελικός Συντελεστής Επίπτωσης Παραγόμενου υ Προϊόντος *	Τελικός Συντελεστής Επίπτωσης Μισθοδοσίας	Τελικός Συντελεστής Επίπτωσης Απασχόλησης
1 Δυτική Μακεδονία	12,6	47,7	14,3	8,0	682	3,78	0,63	54,01
Βόρειο Αιγαίο	22,3	83,9	25,2	14,7	1.184	3,75	0,66	53
Ήπειρος	18,9	71,1	21,4	12,5	1.004	3,75	0,66	53
Θεσσαλία	32,2	121,0	36,4	21,3	1.709	3,75	0,66	53
Αττική	84,0	303,3	91,1	48,7	4.227	3,61	0,58	50,35
2 Κεντρική Μακεδονία	61,4	219,5	66,0	37,9	3.113	3,57	0,62	50,70
Ιόνιοι Νήσοι	28,6	101,3	30,5	15,8	1.453	3,54	0,55	50,83
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	43,4	146,6	44,1	24,9	2.096	3,38	0,57	48,34
Δυτική Ελλάδα	40,5	130,3	39,2	21,3	1.873	3,22	0,53	46,25
Πελοπόννησος	39,7	126,2	37,9	21,3	1.731	3,18	0,54	43,58
3 Στερεά Ελλάδα	9,5	29,7	8,9	5,0	432	3,14	0,53	45,58
Κρήτη	31,4	93,5	28,1	14,4	1.361	2,98	0,46	43,37
Νότιο Αιγαίο	28,6	85,3	25,6	13,2	1.242	2,98	0,46	43,37
Σύνολο	453,1	1.559	468,7	259,0	22.106	3,44	0,57	48,78

Κύριες παρατηρήσεις

- Υπαρξη διαφοροποιήσεων στον προϋπολογισμό ανά περιφέρεια και στους αναπτυξιακούς συντελεστές ανά περιφέρεια
- Δεν παρατηρείται σημαντική συσχέτιση μεταξύ προϋπολογισμού και αναπτυξιακών συντελεστών
- Η Περιφέρεια Αττικής «έρχεται» 1η στις επιπτώσεις Παραγόμενου Προϊόντος στον Τουρισμό με 91,1 εκατομμύρια ενώ τη 2η θέση κατέχει η Κεντρική Μακεδονία με 66 εκατομμύρια
- Τα αποτελέσματα βασίζονται στο είδος των έργων που υλοποιήθηκαν ανά Περιφέρεια

*Σημειώνεται ότι τα στοιχεία είναι ταξινομημένα κατά φθίνουσα σειρά ως προς τον Τελικό Συντελεστή Επίπτωσης Παραγόμενου Προϊόντος

**Τα εν λόγω ποσά συμπεριλαμβάνονται στα ποσά των Επιπτώσεων του Παραγόμενου Προϊόντος

Βασικά συμπεράσματα

Οι συνολικές οικονομικές επιπτώσεις από την υλοποίηση έργων ύψους €453 εκ για τον πολιτισμό, ανέρχονται σε €1,56 δισ, δημιουργώντας ένα πολλαπλασιαστή παραγόμενου προϊόντος **x3,44 για την ελληνική οικονομία, αυξημένος σημαντικά από την προηγούμενη ΠΠ.**

Η υλοποίηση των έργων πολιτισμού επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις στην **επισκεψιμότητα της ευρύτερης περιοχής** και κατ' επέκταση στα **έσοδα των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο του τουρισμού**. Με βάση την ανάλυση, το **30% του παραγόμενου προϊόντος** από τα έργα πολιτισμού αναφέρεται σε σχετικές οικονομικές δραστηριότητες με τον τουρισμό.

Οι επιπτώσεις που υπολογίστηκαν αποτελούν μόνο **μέρος των συνολικών επιπτώσεων που παράγονται στην οικονομία** από τη λειτουργία των έργων πολιτισμού, καθώς αφορούν μόνο την επίδραση συγκεκριμένων έργων και όχι στη συνολική λειτουργία των Φορέων.

Το **αναπτυξιακό αποτύπωμα των επενδύσεων γίνεται σημαντικότερο σε χώρους με υψηλή επισκεψιμότητα**, όπου ακόμα και μικρές επενδύσεις μπορούν να επιφέρουν μεγάλες αποδόσεις σε ορίζοντα πενταετίας. Παράλληλα έργα της κατηγορίας των **εκδηλώσεων, φεστιβάλ και ψηφιακά**, τα οποία από τη φύση τους απευθύνονται σε μεγαλύτερο κοινό δημιουργούν μεγαλύτερες πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις

Η ανάπτυξη ενός **σταθερού πλαισίου μέτρησης των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων** σε περισσότερα έργα πολιτισμού θα μπορεί να υποστηρίξει τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό πολιτικών και αναπτυξιακών έργων, συμπεριλαμβανομένης της Περιφερειακής διάστασης.

This document has been prepared by Deloitte Business Solutions Societe Anonyme of Business Consultants.

Deloitte Business Solutions Societe Anonyme of Business Consultants, a Greek company, registered in Greece with registered number 000665201000 and its registered office at Marousi Attica, 3a Fragkokklisias & Granikou str., 151 25, is one of the Deloitte Central Mediterranean S.r.l. ("DCM") countries. DCM, a company limited by guarantee registered in Italy with registered number 09599600963 and its registered office at Via Tortona no. 25, 20144, Milan, Italy is one of the Deloitte NSE LLP geographies. Deloitte NSE LLP is a UK limited liability partnership and member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each D TTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of any of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/ about to learn more.

DTTL, Deloitte NSE LLP and Deloitte Central Mediterranean S.r.l. do not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more about our global network of member firms.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte's approximately 312,000 people make an impact that matters at www.deloitte.com.

This document and its contents are confidential and prepared solely for your use, and may not be reproduced, redistributed or passed on to any other person in whole or in part, unless otherwise expressly agreed with you. No other party is entitled to rely on this document for any purpose whatsoever and we accept no liability to any other party, who is provided with or obtains access or relies to this document.

© 2023 For more information contact Deloitte Central Mediterranean.